

2022/2081(DEC)

1.2.2023

MNENJE

Odbora za regionalni razvoj

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2021, oddelek III – Komisija (2022/2081(DEC))

Pripravljavec mnenja: Younous Omarjee

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da je Računsko sodišče v letnem poročilu za leto 2021¹ ocenilo, da je stopnja napake pri odhodkih iz proračuna EU za kohezijo, odpornost in vrednote v letu 2021 znašala 3,6 %, kar je več kot v letu 2020, ko je znašala 3,5 %; poudarja, da ocenjena stopnja napake že samo za podrazdelek „Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“ znaša 4,1 %; obžaluje, da ni bilo mogoče ohraniti trenda zmanjševanja stopnje napake iz prejšnjih let; poudarja, da večina nepravilnosti, ki so jih ugotovili revizijski organi in Komisija, sodi v iste glavne kategorije: neupravičeni odhodki, javna naročila, revizijska sled in državna pomoč; meni, da bi bilo zato v postopke smiselno vključiti potrebo po večjem pregledu in natančni analizi napak, vse z namenom, da bi se jim v prihodnje lažje izognili ali jih preprečili; poziva Komisijo in države članice, naj pozorno upoštevajo zvišanje stopnje napak in posledično povišano stopnjo tveganja ter možnost morebitne poznejše izgube financiranja;
2. priznava, da bi bilo mogoče povečano stopnjo napake delno pojasniti z rekordno visoko stopnjo plačil za kohezijsko politiko v letu 2021 skupaj z zapletenimi pravili, ki urejajo porabo na tem področju; vendar je zaskrbljen zaradi ugotovitve Računskega sodišča, da z vzpostavljenimi kontrolami ni mogoče izravnati inherentnega visokega tveganja napake na tem področju; poudarja, da je treba izboljšati okvir kontrol in zagotoviti za kohezijo; poudarja, da je boljša in obsežnejša izmenjava dobre prakse med državami bistvena za povečanje učinkovitosti in zmanjšanje stopnje napak; poudarja, da bi tudi dodatna poenostavitve pravil in postopkov, ki urejajo črpanje sredstev na tem področju, lahko bistveno prispevala k bolj učinkoviti in hkrati tudi bolj usmerjeni porabi sredstev in zmanjšala napake v postopkih prijave; v zvezi s tem opozarja na prejšnja stališča Evropskega računkega sodišča o napakah pri vračilu DDV in potrebi po poenostavitvi pravil na tem področju, da bi državam članicam pomagali pri izpolnjevanju obveznosti plačila upravičencem;
3. opozarja na skrb zbujajoče ugotovitve iz posebnega poročila Evropskega računkega sodišča št. 26/2021 z naslovom „Pravilnost porabe v kohezijski politiki EU“, da kontrolni sistem Evropske komisije pomanjkljivega dela revizijskih organov držav članic pri preverjanju izdatkov za kohezijo ne izravna dovolj dobro; poziva Komisijo, naj izboljša svoje revizijsko delo, revizijsko dokumentacijo in postopek pregleda ter izpopolni glavne informacije o pravilnosti izdatkov, ki jih njeni generalni direktorati vključujejo v letna poročila o dejavnostih;
4. poziva Komisijo, naj poskrbi za dobro finančno poslovanje pri porabi sredstev, med drugim za spoštovanje načela pravne države in temeljnih pravic, za to uporabi obstoječe instrumente, kot je evropski mehanizem pravne države, v njihovem polnem obsegu in naj se pri tem ne izogiba svojim pristojnostim in dolžnostim kot varuhinja pogodb EU; je trdno prepričan, da bo pogojevanje s pravno državo prispevalo tudi k povečanju

---

¹ Evropsko računsko sodišče, [Letno poročilo o izvrševanju proračuna EU za proračunsko leto 2021](#).

pravilnosti financiranja EU;

5. pozdravlja dejstvo, da se je v letu 2021 povečala stopnja črpanja sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020; poudarja, da je do tega prišlo predvsem zaradi sprememb programov, povezanih s CRII/CRII+, kar je omogočilo hitro mobilizacijo neporabljenih kohezijskih sredstev za zdravstvene ukrepe, podporo podjetjem in delavcem ter ranljivim skupinam; poudarja, da bi bile podobne poenotene spremembe programov smiselne tudi v okviru ostalih programov, če lahko privedejo do večje učinkovitosti ter hitrejšega in poenostavljenega črpanja sredstev ob hkratnem zmanjšanju napak;
6. pozdravlja hitro uvedbo dodatnih sredstev, ki so na voljo v okviru REACT-EU; poudarja, da je bila do konca leta 2021 načrtovana poraba za 39,4 milijarde EUR (99 % skupnega zneska, ki je na voljo za to leto) in da so bila prva plačila državam članicam izvršena že junija 2021; poudarja, da vsako povečanje financiranja zahteva več pozornosti in da v primeru napak institucije tvegajo izgubo svoje verodostojnosti; poudarja, da je zato treba pozorno spremljati nadaljnja izplačila in poskrbeti, da se intenziteta izplačil ne zmanjša, vse ob ustrezni preglednosti in ob varovalkah, ki bodo preprečevale zlorabo sredstev;
7. opozarja pa, da imajo nekatere države članice zelo nizko stopnjo črpanja sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov in bodo pod velikim pritiskom, da bodo pred zaključkom programov počrpale vsa razpoložljiva sredstva; obžaluje, da so države članice s prednostno obravnavo mehanizma za okrevanje in odpornost morda povzročile zamudo pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
8. poudarja, da bi bilo treba vzpostaviti povezane, kohezivne, stimulatивne, učinkovite in zanesljive mehanizme ter zlasti priporočila in tehnična navodila za spodbujanje črpanja evropskih sredstev v državah članicah, da bi jih lahko vse bolj učinkovito črpale; poudarja, da bi bilo treba države članice, ki imajo zelo nizko absorpcijo sredstev, identificirati ter ugotoviti in analizirati, zakaj dejansko prihaja do manjše absorpcije, ter nato sprejeti ustrezne ukrepe, da se stopnja črpanja izboljša, tudi z izmenjavo dobrih praks med državami in z upravnim usposabljanjem; poziva Komisijo, naj v strukturiranem dialogu z državami članicami analizira upravne prakse in postopke za odpravo neučinkovitosti ter vsem pristojnim organom posreduje primere učinkovitih upravnih praks in postopkov;
9. priznava, da je že koronavirusna kriza pomenila nov in nepričakovan izziv, povsem enako pa bodo velik izziv predstavljale tudi posledice ruske agresije v Ukrajini; poudarja, da se morajo EU in njene države članice odločno odzvati in ponuditi rešitve na ravni EU in nacionalni ravni; poudarja, da je kohezijska politika že dokazala svojo dodano vrednost in bo po koronavirusni krizi in vojni v Ukrajini še bolj nepogrešljiva;
10. pozdravlja vse večjo finančno prožnost v zvezi s porabo kohezijskih sredstev, ki državam članicam omogoča začasno uporabo sredstev za financiranje projektov, povezanih s krizami; poudarja, da je treba spodbujati kontinuiteto in globlje sodelovanje vseh deležnikov kohezijske politike, predvsem malih in srednjih podjetij, občin in regij, ki se bodo v prihodnjih mesecih spopadale z energetske krizo, vse večjo brezposelnostjo, migracijami, visoko inflacijo, prehransko krizo in zdravstvenim

varstvom; ostaja zavezan dolgoročnim ciljem kohezijske politike, ki bi jih morale podpirati tudi te prilagodljivosti; poudarja, da bi odpravljanje temeljnih vzrokov za nepravilnosti z racionalizacijo in krepitvijo upravnih zmogljivosti pomagalo upravičencem in organom, da se osredotočijo na rezultate, ter prispevalo k zmanjšanju stopnje napak; ugotavlja, da so imeli nujni ukrepi prilagodljivosti, sprejeti kot odziv na koronavirusno krizo, takojšen učinek in da bi bilo treba številne od teh ukrepov, ki so prinesli izjemne rezultate, kratkoročno nadaljevati, zlasti zdaj zaradi vojne v Ukrajini;

11. poziva Komisijo, naj razvije ukrepe za poenostavitev postopkov, ki bi v zgoraj navedenih okoliščinah prispevali k odgovorni in ustrezni porabi sredstev in posledičnemu okrevanju v državah članicah, pri čemer je treba upoštevati, da morajo biti cilji držav članic za programsko obdobje 2021–2027 veliko bolj ambiciozni kot odgovor na trenutne obsežne gospodarske in družbene posledice tako koronavirusne krize kot vojne v Ukrajini, da bi zaščitili državljane, ohranili delovna mesta in okrepili naložbeno ozračje; pri tem poziva tudi Komisijo, naj zagotovi vključevanje vseh deležnikov in vseh ravni vlade in lokalne samouprave v razvoj in izvajanje načrtov za oživitvev gospodarstva;
12. ugotavlja, da Komisija od leta 2021 upravlja rezervo za prilagoditev na brexit, iz katere se zagotavlja podpora regijam, ki jih je izstop Združenega kraljestva iz EU najbolj prizadel; ugotavlja, da sta bili v letu 2021 iz te rezerve izvršeni dve plačili predhodnega financiranja; poudarja, da bi bilo treba pripraviti jasen pregled stanja in s programi tehnične pomoči za sodelovanje z upravnimi organi ter tehničnimi smernicami in programi usposabljanja prizadetim državam pomagati izboljšati njihovo črpanje;
13. obžaluje zaskrbljujočo zamudo pri izvajanju Sklada za pravični prehod, ki je nujno potreben za podporo ljudem in regijam EU pri zelenem prehodu; poziva, naj se s sprejetjem ustreznih ukrepov odpravijo pomanjkljivosti; poudarja, da je treba ugotoviti, kaj točno je razlog za zamudo in posledično prilagoditi postopke ali poenostaviti pravila in zmanjšati upravna bremena, ki morebiti hromijo črpanje; poudarja, da morajo biti zlasti v primeru novih skladov vsi deležniki bolje povezani v postopkih, da se v procesu črpanja sredstev preprečijo ozka grla in zaostanki pri plačilih;
14. obžaluje zamudo pri začetku izvajanja novih programov za sklade iz uredbe o skupnih določbah; priznava, da je ta zamuda posledica poznega sprejetja kohezijske zakonodaje, reprogramiranja v okviru izrednih ukrepov zaradi covid-19 ter dela v zvezi z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost; poudarja, da sta bila za sredstva iz uredbe o skupnih določbah porabljeni le 2 % razpoložljivih sredstev za prevzem obveznosti; poudarja, da je treba pozorno spremljati nadaljnjo intenziteto črpanja in v primeru, da se stanje ne izboljša, pozvati države članice k ukrepanju;
15. obžaluje, da Računsko sodišče v posebnem poročilu o porabi za podnebne ukrepe v proračunih EU za obdobje 2014–2020 meni, da je bilo splošno poročanje Komisije o porabi za podnebne ukrepe nezanesljivo in da je Komisija porabo za tovrstne ukrepe precenila za vsaj 72 milijard EUR, od tega je bilo več kot 80 % sredstev za kmetijstvo, kar pomeni, da je bilo približno 13 % proračuna EU za obdobje 2014–2020 porabljenih za podnebne ukrepe; zato izraža zaskrbljenost glede zanesljivosti poročanja o porabi za podnebje za obdobje 2021–2027 in poziva Komisijo, naj ponovno oceni svojo metodologijo za spremljanje podnebnih ukrepov;

16. poudarja pomen kohezijske politike pri spodbujanju enakosti spolov, kot je Evropski parlament poudaril v samoiniciativnem poročilu o vidiku spola v kohezijski politiki, Računsko sodišče pa v posebnem poročilu št. 10/2021 z naslovom „Vključevanje vidika spola v proračun EU: čas je, da se z besed preide na dejanja“; opozarja na oceno Računskega sodišča, da v proračunskem ciklu EU enakost spolov ni bila ustrezno upoštevana in da Komisija še ni izpolnila svoje zaveze, da bo načelo enakosti spolov vključila v proračun EU; na drugi strani pozdravlja delo, ki ga je Komisija opravila v zvezi z novo klasifikacijo za merjenje, kako odhodki Unije vplivajo na enakost spolov; poziva Komisijo, naj bo ta klasifikacija osredotočena na natančno in celovito predstavitev učinka programov na enakost spolov;
17. je seznanjen, da je Računsko sodišče uradu OLAF v letu 2021 prijavilo 15 primerov, medtem ko jih je bilo leta 2020 šest; ugotavlja tudi, da je bil le eden od teh primerov sočasno prijavljen Evropskemu javnemu tožilstvu; obžaluje, da ni preglednosti glede števila primerov, ki jih je Komisija prijavila Evropskemu javnemu tožilstvu; poziva Komisijo, naj dosledneje spremlja izvajanje programov in dosledno poroča Evropskemu javnemu tožilstvu o vseh kršitvah, pri čemer naj poskrbi za preglednost sporočenih primerov;
18. poudarja vlogo, ki jo ima Evropsko javno tožilstvo pri zaščiti finančnih interesov Unije s kazenskopravnimi sredstvi; opozarja, da mu uredba o Evropskem javnem tožilstvu podeljuje pristojnost za preiskovanje, pregon in obtožbo kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, pri čemer je posebni poudarek na kaznivih dejanjih s čezmejno razsežnostjo; poudarja, da uredba o Evropskem javnem tožilstvu določa obveznost za vse institucije, organe, urade in agencije Unije, da Evropskemu javnemu tožilstvu neposredno poročajo o vsakem kaznivem ravnanju, za katero bi lahko uveljavljalo svojo pristojnost; obžaluje tudi polemiko v zvezi s pristojnostjo za odločanje o posebnih primerih v nekaterih državah članicah, zlasti v zvezi z domnevnimi primeri goljufij, ki vključujejo sredstva CRII in CRII+;
19. obžaluje, da vse države članice trenutno niso udeležene v tem okrepljenem sodelovanju v zvezi z Evropskim javnim tožilstvom, obžaluje pa tudi vse nepravilnosti ali strankarsko vmešavanje v imenovanje tožilcev v sodelujočih državah članicah;
20. poleg tega poziva k večjim prizadevanjem v boju proti goljufijam na ravni EU in v državah članicah; poziva Komisijo, naj nameni ustrezno podporo državam članicam, da se bodo lahko učinkoviteje borile proti korupciji, kar bo povečalo tudi splošno zaupanje državljanov v institucije EU.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	25.1.2023
Izid končnega glasovanja	+: 30 -: 0 0: 5
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Nora Mebarek, Martina Michels, Denis Nesci, Niklas Nienaaß, Andrej Novakov (Andrey Novakov), Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Hannes Heide, Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropé
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Jordi Cañas, Gilles Lebreton

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

30	+
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Andrej Novakov (Andrey Novakov), Jan Olbrycht
Renew	Stéphane Bijoux, Jordi Cañas, Ondřej Knotek, Mauri Pekkarinen, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Hannes Heide, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Bronis Ropė

0	-

5	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Gilles Lebreton, Alessandro Panza, André Rougé

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani